

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtru[m] humanitas Christi ratione donorum supernaturalium
gratiæ, & gloriæ possit adorari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

DVBIVM II.

Virum Humanitas Christi ratione donorum supernaturalium gratia & gloria, possit adorari?

Respondeo, & Dico Primò, Possè. Ita docent Scotus, Durandus, Gabriel supra, & Caietanus hic, & expressè D. Thomas in Corpore. Probatur, Quia humana natura per se est capax honoris, cum sit natura rationalis; & ratione horum donorum est honore & adoratione dignissima.

12 Potest sc adorari.

Dico Secundo, Hæc tamen adoratio non erit latría, sed hyperdulia. Non latría; quia nititur excellentiã creatã; latría autem nititur excellentiã increatã. Vnde D. Augustinus serm. 58. de verbis Domini: Si hominem separaveris à Deo; illi numquam credo, scilicet fide Catholicã, nec seruo. Veluti si quis purpuram aut diademata Regis iacens inuenerit, numquam ea adorabit. Et Damascen. lib. 4. De fide cap. 3. ait, Per se carnem Christi esse inadorabilem, scilicet latriã. Quòd verò hic cultus erit hyperdulia; Probatur, Quia dona creata quæ sunt in Anima Christi, inter omnes creatas excellentias plurimùm eminent; ergo ratione huius eminentiæ debetur illi excellens dulia, quæ significatur nomine hyperdulia; quæ non est specie distincta à dulia alijs Sanctis debita, sed est eiusdem rationis; excellentior tamen in eadem specie: sicut gratia & beatitudo, quæ sunt ratio formalis huius cultus de quo nos hic agimus, & in Christo, & in alijs Sanctis, est eiusdem speciei, tantummodò secundùm maius & minus distincta.

Nō Latría, sed Hyperdulia.

Hæc Hyperdulia non distinguitur specie à Dulia alijs Sanctis debita.

Petes; In Christo est dignitas Capitis, Sacerdotis, mediatoris; quis cultus debetur ob hæc? Respondeo; Si in hisce titulis solùm formaliter spectetur illa dignitas moralis, quæ conuenit Christo in humana natura ex vnione huius naturæ cum Verbo diuino, & deputatione Dei; sic debetur ei talis adoratio, qualis ob dignitatem, quam habet natura humana ex vnione; quia hi tituli includunt dignitatem vnionis, vt patet ex supra dictis. Si autem spectetur etiam fundamentum illius dignitatis, & totum id, quod ad constitutionem talis Sacerdotis, Capitis, & Mediatoris requiritur, sic debetur latría; nam fundamentum huius dignitatis, intrinsecè includit suppositum diuinum, & naturam humanam; ita etiam ratio Mediatoris, ratio talis Capitis, & talis Sacerdotis. Vbi etiam, Aduertendum est, Christo non deberi latriam ob beneficium Redemptionis, nec Deo ob beneficiũ creationis, vt quidam dixerunt; nisi de causa motiua & inductiua loquaris: sed ob excellentiam illam, à qua Christus habet, vt sit prima causa redemptionis & creationis.

13 Qualis adoratio debita humanitati ob dignitatem Capitis, &c.

An Christo debentur Latría ob beneficium Redem. psonis?

Dices; Honor est testimonium excellentiæ; ergo qui Christũ honorat ob excellentiam creatam, insinuat hanc esse præcipuam causam excellentiæ cur sit honore dignus: ergo potiùs afficit illum contumeliã, quàm honore. Sicuti si quis maximum Monarcham honoret titulo parui oppidi.

Respondeo; Si in Christo solùm esset excel-

lenti, vnus generis, posset argumentum aliquam vim habere; sed quia est diuersi generis, nempe creata & increata, realis & moralis, & vtraque summa in suo ordine, idè non censetur excludi maior cum honoratur propter minorem. Confirmatur; Quia possum dicere Christo: Veneror te, Domine, ob diuinitatem tuam, quæ est supremum principium meum; & propter eximia dona humanitatis tue, quibus omnem creaturam superas, meamque salutem es operatus. Veneror etiam sanctissimam Animam & Carnem tuam, ob summam dignitatem, quam ex vnione diuinitatis contraxit.

Minor Edi- tria Chri- bo potest- tribus sine detrimen- honoris summi.

DVBIVM III.

Virum Sancti sint adorandi? & quomodo?

Th hæc Tractatio sit perfecta; Dicendum est etiam de cultu Sanctorum. Nam hæc quæstio huic materiæ de adoratione Christi summè est connexa, vnde ab omnibus Doctoribus simul tradi solet.

14

Hæretici nostri temporis omnes in eo conueniunt, Sanctos cum Christo regnantes nullo modo esse adorandos. Ratio præcipua est; quia cum adoratio sit duplex, Religiosa scilicet, & Ciuilis; Neutrã sunt colendi. Non Religiosã; quia esset idololatria; religiosã enim adoratio soli Deo debetur; quia religio nos solùm erga Deum disponit. Non Ciuilis; quia hæc tantummodò ad vitam politicam pertinet; est enim officium obseruantie, quo inter homines alius alium colit, ac proinde non pertinet ad Sanctos, qui non versantur nobiscum politicè aut ciuilitè. Quod confirmatur, Quia non cognoscunt, quæ apud nos geruntur. Eundem errorem habuerunt Wicleffites, teste Thoma Waldensi tom. 3. de Sacramentis cap. 108.

Hæretici nostri temporis.

Inter antiquos hæreticos non deprehenduntur aliqui expressè hunc errorem tenuisse præter Leonem Isauricum, & Constantinum Copronymum, qui publico edicto cultum Sanctorum & inuocationem interdixerunt, teste Cedreno in vita ipsorum.

Wicleffite

Leo Isaur. Copronym.

Alij verò, vt Vigilantius, Eustachius Sebastianus, & Claudius Taurinensis, quibus hic error tribui solet, expressè id non docuerunt: sed solùm, cultum imaginum & reliquiarum oppugnarunt; quod longè aliud est. Nunc

Idem

Dico Primò, Sancti, siue Angeli, siue homines, aliquã adoratione sunt prosequendi, quæ sit excellentior honore ciuili. Definita est hæc veritas in Septima Synodo act. 2. 3. 4. & 7. & in Concilio Tridentino sess. 25. capite de Inuocatione, veneratione & reliquijs Sanctorum, & sacris Imaginibus.

15 Sancti Adoratione plurquam Ciuili venerandis sacris.

Probatur Primò, Exemplis Scripturæ; Abraham enim adorauit Angelos, Gen. 18. Similiter & Loth Genes. 19. Balaam adorauit Angelum pronus in terram. Numeror. 22. Similiter Iosue, cap. 5. Iosue. Atqui hic cultus non erat ciuilis, qualem homines inuicem deferunt; quia non adorabant, nisi cum scirent esse Angelos, antea minime.

In Scri- ptura ado- rati Angeli

Item 1. Reg. 28. Saul adorauit animam Samue- lis. 3. Reg. 18. Abdias Princeps adorauit Eliam. 4. Reg. 2. Filij Prophetarum adorauerunt Eli-

2. Homi- nis.

N n iij zæum,